

## Beleids- en uitvoeringsregels Social Return Kadernotitie 3.0

### Inleiding

Gemeenten kunnen bij het verlenen van opdrachten sociale voorwaarden stellen, in de vorm van social return. Op het moment dat een gemeente uit de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant een opdracht verleent aan een opdrachtnemer wordt er een tegenprestatie gevraagd in de vorm van het bieden van werkgelegenheid voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op deze manier krijgen ook deze personen de kans om hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Gezien het belang van werk en de verantwoordelijkheid van gemeenten, worden bedrijven en instellingen op diverse manieren gestimuleerd om personen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie aan werk(ervaring) te helpen. Met de komst van de Participatiewet worden werkgevers ook in toenemende mate geconfronteerd met de verplichting om banen beschikbaar te stellen voor deze doelgroep.

### Definities

Social return houdt in dat de opdrachtnemer aan wie een opdracht wordt verstrekt, verplicht is om een deel van de aanneemsom te besteden aan (bij voorkeur langdurige) inzet van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.

1. Onder niet-uitkeringsgerechtigde (nug) wordt verstaan iemand die staat ingeschreven als niet werkend-werkzoekende bij het UWV, geen uitkering ontvangt, en een indicatie heeft voor het doelgroepenregister, óf een jongere tussen 16 en 27 jaar die staat ingeschreven als niet werkend-werkzoekende bij het UWV, geen uitkering ontvangt met of zonder indicatie doelgroepenregister.
2. Onder BBL wordt verstaan Beroeps Begeleidende Leerweg. Bij een BBL-opleiding wordt werken en leren gecombineerd met een werkleertraject. Dit betekent meestal 1 dag per week naar school en 4 dagen per week werken bij een erkend leerbedrijf.
3. Onder BOL wordt verstaan Beroeps Opleidende Leerweg. Bij een BOL-opleiding wordt leren en werken gecombineerd. Het werken is dan in de vorm van een stage, meestal 1 dag per week, zodat ervaring in de praktijk wordt opgedaan.
4. Onder VSO wordt verstaan voortgezet speciaal onderwijs. Dit is onderwijs voor jongeren met een beperking.
5. Onder PRO wordt verstaan praktijkonderwijs, bestemd voor leerlingen met een leerachterstand.
6. Onder een WSW-gerechtigde wordt verstaan iemand, die arbeidsgehandicapt is en is geïndiceerd voor de Wet Sociale Werkvoorziening. Personen met een indicatie “beschut werk” op basis van de Participatiewet worden aan deze groep gelijk gesteld.
7. Onder loonkosten worden verstaan de brutoloonkosten, plus de directe werkgeverslasten.
8. De contractbeheerder is verantwoordelijk voor het afgesloten contract tussen de gemeente als opdrachtgever en de opdrachtnemer.
9. De opdrachtgever is de aanbestedende partij die de opdracht in de markt zet.
10. De opdrachtnemer is de contractant die de opdracht uitvoert met een social return verplichting.
11. De Social Return Coördinator is de persoon die in of namens de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering, invulling en coördinatie van social return. De taken van de coördinator zijn advisering, facilitering en monitoring. De coördinator is het aanspreekpunt voor de opdrachtnemer ten aanzien van de social returnverplichting en stemt dit af met de contractbeheerder.
12. PSO staat voor Prestatieladder Socialer Ondernemen, een keurmerk van TNO ( Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek) en het wordt uitgegeven door PSO Nederland.([www.pso-nederland.nl](http://www.pso-nederland.nl)).

### Hoofdpunten voorwaarden social return

13. De voorwaarde social return wordt in ieder geval toegepast in gemeentelijke opdrachten vanaf het Europese drempelbedrag voor Leveringen en Diensten in alle bedrijfssectoren. Dit drempelbedrag geldt ook bij Werken.
14. De opdrachtnemer is verplicht bij arbeidsintensieve opdrachten, opdrachten met een loonsom van minstens 30% van de totale opdrachtwaarde, minimaal 5% van de opdrachtwaarde excl. BTW te besteden aan invulling van zijn social return verplichting.
15. Wanneer de opdracht arbeidsextensief is, wanneer de loonsom minder is dan 30% van de totale opdrachtwaarde, wordt 2% van de opdrachtwaarde excl. BTW als social return verplichting opgenomen.
16. Wanneer de voorwaarde social return van toepassing is verklaard op de aanbesteding en het aanbod van de opdrachtnemer onder de grens van social return is, dan blijft de voorwaarde social return van toepassing, te weten 5% c.q. 2% van de overeengekomen opdrachtwaarde excl. BTW.
17. De opdrachtgever kan afwijkende percentages in de aanbesteding opnemen.

### Doelgroepen social return

18. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de werving van personen uit de doelgroepen of voor de alternatieve invulling van social return.

De volgende doelgroepen uit de volgende regelingen tellen mee als invulling voor social return.

| regeling                       | omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | meetellingsduur social return                                                                                                                                  |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Participatiewet/<br>IOAW/IOAZ  | Personen die vóór instroom een bijstandsuitkering ontvingen van een gemeente.                                                                                                                                                                                                                                                         | Deze tellen vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer nog drie jaar na instroom mee voor social return, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.    |
| Niet-<br>uitkeringsgerechtigde | Personen die vóór instroom vallen onder de definitie van niet-uitkeringsgerechtigde                                                                                                                                                                                                                                                   | Deze tellen vanaf het moment van instroom bij opdrachtnemer nog drie jaar na instroom mee voor social return, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.    |
| WAO/WIA/WAZ/<br>Wajong         | Alle personen die vóór instroom bij de organisatie op grond van een claimbeoordeling volledig of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn verklaard of dat zijn op basis van een jonggehandicapte status.                                                                                                                                  | Zolang personen een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen, blijven ze volledig meetellen voor social return, zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer. |
| WSW/indicatie<br>beschut werk  | Personen tellen mee op grond van indicatiebeschikking SW of beschut werk op grond van de Participatiewet.                                                                                                                                                                                                                             | Personen met een indicatiebeschikking blijven meetellen voor social return zolang de indicatie geldig is en zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.      |
| WW                             | Personen met als uitgangspositie 'WW-uitkering' tellen pas mee als ze vóór instroom minimaal een half jaar een WW-uitkering ontvingen. Als een persoon tijdens zijn recht op een WW-uitkering weer aan het werk gaat en binnen 26 weken opnieuw werkloos wordt, loopt de oude uitkering weer verder (herleving van de uitkering) voor | Personen met uitgangspositie WW tellen nog drie jaar na instroom bij opdrachtnemer mee voor social return, en zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer.    |

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                               |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 | de duur die de werkloze nog te goed had. In dit geval telt voor social return de uitkeringsduur vóór het weer aan het werk gaan mee met de duur van de WW na het opnieuw werkloos worden (dit moet bij elkaar ook minimaal een half jaar zijn). |                                                                                                                               |
| BBL/BOL niveau 1 en 2 + VSO/PRO | Personen die een werkleerovereenkomst (BBL) of een stageovereenkomst (BOL) hebben die opleidt tot niveau 1 of tot niveau 2, dan wel leerlingen VSO/PRO die een stageovereenkomst hebben voor een arbeidstoeleidingsstage.                       | Vanaf het moment van instroom zolang ze werkzaam zijn bij de opdrachtnemer cq gedurende de stageperiode bij de opdrachtnemer. |

### De invulling van de social return

19. Door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals benoemd bij artikel 18, te betrekken bij de werkzaamheden.
20. Door diensten zoals groen, schoonmaak of catering af te nemen van en/of werkzaamheden uit te besteden aan de sociale werkvoorzieningen (in de arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant zijn dit Weener XL, WSD en IBN), of door diensten af te nemen en/of werkzaamheden uit te besteden aan andere sociale werkbedrijven (PSO 30+ bedrijven).
21. Door te participeren in projecten ten behoeve van de ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door kennis, expertise of bedrijfsmiddelen beschikbaar te stellen.
22. De opdrachtnemer mag gebruik maken van een onderaannemer ter invulling van de 'social return' verplichting, maar blijft ook dan verantwoordelijk voor een correcte invulling en afwikkeling. Hierbij dient wel aantoonbaar te worden gemaakt dat er een directe relatie met de uitvoering van de opdracht is.
23. Indien opdrachtnemer het landelijke keurmerk PSO trede 2 of hoger heeft, geldt dit als voldoende invulling van de social return en kan ontheffing van punt 14,15 of 16 worden verleend, met een maximum van 5%. Deze bepaling wordt meegenomen in de aanbesteding zodat bedrijven zich hiervan bewust zijn.  
Een organisatie kan bij het begin van de opdracht een geldig certificaat van de Prestatieladder Socialer Ondernemen van TNO op minimaal trede 2 overleggen en daarmee of achteraf aantonen voor de duur van de opdrachttuitvoering op dit niveau gecertificeerd te zijn of te zijn geweest. Gedurende de gehele opdracht dient de opdrachtnemer aan te kunnen tonen op minimaal trede 2 gecertificeerd te zijn geweest. Indien de geldigheid van het PSO-certificaat verloopt tijdens de opdracht en het certificaat niet wordt verlengd, dan zal de social return verplichting alsnog ingevuld dienen te worden.
24. Uiteraard mag het ook een combinatie van invulmogelijkheden zijn en kan de opdrachtnemer zelf met voorstellen komen. Wel moet er een relatie blijven bestaan met het bieden van loonvormende arbeid voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De Social Return Coördinator beoordeelt deze voorstellen.

### Bij voorkeur social return realiseren binnen de opdracht

25. De invulling van de social return-opdracht mag plaatsvinden zowel binnen als buiten de aanbestede opdracht.
26. De voorkeur gaat ernaar uit dat de invulling van social return-opdrachten zoveel mogelijk wordt gerealiseerd in de periode van de opdracht. Het moet namelijk mogelijk zijn om de opdracht direct na afronding van de werkzaamheden definitief af te rekenen en daarvoor is het nodig dat beoordeeld kan worden in welke mate de social return verplichting is gerealiseerd.

27. Van de bij punt 26 genoemde periode kan worden afgeweken in het kader van duurzame plaatsing van een kandidaat. Indien opdrachtnemer bij het verstrijken van de opdracht kan aantonen dat de plaatsing zal voortduren na deze periode, mag deze periode worden meegerekend voor de invulling van de social return verplichting. Dit gebeurt altijd in overleg met de Social Return Coördinator en de contractbeheerder van de gemeente.
28. Indien de verplichting ondanks inspanning van opdrachtnemer niet kan worden volbracht, kan in overleg met de Social Return Coördinator en de contractbeheerder van de gemeente, de verplichting tot invulling tot een nader te bepalen tijdstip uitgesteld worden.

### Vaststellen bedrag van de social return

29. De gemeente rekent bij de invulling van social return met de volgende normbedragen:

| Doelgroep                                 | Jaartarief <sup>1</sup> t.b.v. invulling social return verplichting (op basis van fulltime dienstverband) |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| WW met een duur van 6 tot 12 maanden      | € 15.000,-                                                                                                |
| WW met een duur van langer dan 12 maanden | € 30.000,-                                                                                                |
| Participatiewet, IOAW, IOAZ               | € 35.000,-                                                                                                |
| Niet-uitkeringsgerechtigde                | € 35.000,-                                                                                                |
| WIA/WAO/WAZ                               | € 35.000,-                                                                                                |
| Wajong                                    | € 35.000,-                                                                                                |
| WSW, inclusief indicatie beschut werk     | € 35.000,-                                                                                                |
| Leerling BBL niveau 1 + 2                 | € 20.000,-                                                                                                |
| Leerling BOL niveau 1 + 2                 | € 5.000,-                                                                                                 |
| Leerling VSO / Praktijkonderwijs          | € 5.000,-                                                                                                 |

<sup>1</sup> Tarieven zijn all-inclusive tarieven dus ook inclusief begeleidingskosten en werkgeverslasten. Bij een fulltime dienstverband wordt van het aantal uren uitgegaan zoals in de betreffende cao geregeld is.

30. In alle andere gevallen dan artikel 29 geldt het volgende.  
In geval van detachering via een sociale werkvoorziening wordt de volledige vergoeding meegeteld.  
Voor andere vormen van sociaal-maatschappelijk verantwoorde invulling van de social return verplichting mogen de daadwerkelijk gemaakte kosten worden ingebracht.  
Bij de inzet van de PSO dient een kopie van het geldige certificaat overlegd te worden

### Niet nakomen social return verplichting

31. Bij het niet voldoen aan de eisen met betrekking tot de social return verplichting wordt niet voldaan aan de eisen uit de opdrachtverstrekking. Dit leidt tot een boete welke gelijk staat aan anderhalf maal het niet ingezette bedrag van de social returnverplichting.
32. Indien de opdrachtnemer in gebreke blijft met betrekking tot de invulling van de social returnverplichting, wordt bij de eindafrekening van de opdracht de hiervoor genoemde boete ingehouden.
33. De boete zal worden ingezet voor projecten, initiatieven of instrumenten die de werkgelegenheid voor de doelgroepen social return bevorderen.

### **Rapportering en verantwoording social return**

34. De opdrachtnemer rapporteert eens per kwartaal de resultaten van social return. De opdrachtgever vraagt bewijsstukken bij de opdrachtnemer op, zoals arbeidsovereenkomsten, mandagenstaten (contracturen per week en duur overeenkomst) onderaannemers of toeleveranciers, bewijs van uitkering UWV of gemeente, stageovereenkomsten en werkleerovereenkomsten of facturen van WSW-bedrijven.
35. De Social Return Coördinator informeert de opdrachtnemer welke informatie nodig is en op welke wijze de informatie aangeleverd dient te worden. De opdrachtnemer zal medewerking verlenen aan de verificatieonderzoeken die door de Social Return Coördinator kunnen worden verricht. Bovengenoemde gegevens worden vastgelegd in het daarvoor bedoelde monitoringsysteem "Wizzr".
36. De Social Return Coördinator zal de opdrachtnemer informeren op welke wijze deze de documenten dient aan te leveren.
37. Opdrachtnemer heeft de verplichting binnen 2 weken na gunning contact op te nemen met de Social Return Coördinator om afspraken te maken over de invulling van social return.

### **Advies door de Social Return Coördinator**

38. De opdrachtnemer kan, indien gewenst, contact opnemen met de Social Return Coördinator voor advies en ondersteuning. De Social Return Coördinator is de contactpersoon voor de opdrachtnemer voor bespreking van de praktische gang van zaken met betrekking tot de invulling van social return.

### **Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden**

39. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente kan, indien de toepassing van bepalingen in deze beleids- en uitvoeringsregels in de individuele situatie tot onbillijkheden leidt, alsmede bij onvoorziene omstandigheden, geïndividualiseerd afwijken van deze regels.

### **Inwerkingtreding en werking**

40. Deze beleids- en uitvoeringsregels treden in werking op 1 januari 2018. Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van B&W van de gemeente [...] op.
41. Deze beleids- en uitvoeringsregels zijn van toepassing op alle na 1 januari 2018 verstrekte opdrachten waarbij een social return verplichting is opgenomen.